VOORUITBLIK HERSTEL VAN MONUMENT BEKOSTIGD DOOR VERKOOP BOUWKAVELS

Restauratie van oude vlasroterij weer op stoom

Met het aanbieden van twee bouwkavels in de polder van Strijen komt de restauratie van de monumentale vlasroterij aan de Kooilandsedijk steeds dichterbij. Als de kavels zijn verkocht, wordt de opbrengst onder meer gebruikt voor de restauratie van het monument.

Joke Waltmans
's-Gravendeel

Een paar uur nadat Sander Ros groen licht heeft gegeven voor het online te koop zetten van de twee bouwkavels, vertelt hij vol enthousiasme over de restauratie van de vlasroterij, de schoonheid van het gebouw en de unieke mogelijkheid om midden in de polder te wonen.

Omgeven door akkerland, aan een prachtige bomendijk. Waar je een woning mag bouwen met 1250 kuub inhoud, terwijl voor de polder normaal gesproken 750 kuub het maximum is. Alleen voor landgoederen wordt een uitzondering gemaakt.

Voor alle duidelijkheid, haast de directeur van RoosRos Architecten zich te zeggen, het gaat vooral om de restauratie van de vlasroterij. De opbrengst van de bouwgrond is noodzakelijk, maar dat zo'n bijzonder monument voor de toekomst bewaard blijft, staat voor hem voorop.

Eind jaren 90 werd de warmwatervlasroterij gekocht door vader Mart. „Hij was toen volop bezig met de toekomst van de Hoeksche Waard en verdiepte zich in landschap, cultuur en historie en vond het belangrijk dat overblijfselen van dit bijzondere culturele erfgoed ook bewaard zouden blijven voor de Hoeksche Waard."

De liefde voor historisch erfgoed is Sander Ros (portretfoto) met de paplepel ingegoten. Op vakanties met het gezin werd altijd architectuur bezocht, waarbij vader Mart boeiend vertelde over bouwstijlen en vakmanschap. „Hij had oog voor detail en bracht dat ook aan ons over. Ik heb dat zeker van hem geërfd en vind het, net als hij, heel belangrijk dat cultureel erfgoed dat bij de historie van een omgeving hoort, behouden blijft."

In 2012 werd de stenen fabrieksschoorsteen bij het monument als eerste gerestaureerd. Dat was hard nodig. De historische *landmark* verkeerde door weersinvloeden en blikseminslag in slechte staat.

Ook toen werd er al gesproken over restauratie van de roterij, maar het kostte aanzienlijk meer tijd om dat voor elkaar te krijgen. Niet alleen de gemeente, ook de provincie Zuid-Holland heeft zeggenschap over bouwen in het polderlandschap.

Inmiddels zijn de eerste stappen voor de restauratie van de roterij gezet. De bestemming van het monument staat nog niet vast. „Dat kan van alles zijn: een mooie, grote woning tot een museum of een galerie", geeft hij aan. „Voorwaarde is wel dat de regels voor een rijksmonument worden gevolgd, dan gaat het over kleurgebruik en bouwtechniek."

Bovendien moeten de toekomstige gebruikers bereid zijn om de vlasroterij drie keer per jaar open te stellen voor publiek, bijvoorbeeld op Open Monumentendag.

Die belangstelling voor het gerestaureerde monument zal er zeker zijn, weet Ros. „De informatieavonden die wij hebben gehouden, werden steeds druk bezocht. Iedereen uit het buurtschap is erg betrokken. Je hoorde er prachtige verhalen over de vlasindustrie, waar door veel families generaties lang is gewerkt."

Na zijn enthousiaste verhalen over het prachtige uitzicht, de bloemrijke akkerranden rondom de woningen en de unieke bouwstijl van het monument 'dat steeds mooier wordt naarmate je er langer naar kijkt' is de logische vraag of hij zelf in de gerestaureerde vlasroterij wil wonen.

„Die interesse had ik zeker", bekent hij lachend. „Alleen moet het hele gezin daar ook achter staan en we wonen al op een andere mooie plek. Ik heb mij er al bij neergelegd, maar mijn handen jeuken."



▲ **Zo kan de oude vlasfabriek er mogelijk uit komen te zien.** IMPRESSIE ROOSROS ARCHITECTEN

Historie vlasroterij

In 1920 werd de Coöperatieve Warmwatervlasroterij 'Schenkeldijk' opgericht. De coöperatie liet een roterij met schoorsteen bouwen in de Strijense polder. Vanwege de stank van het rottende vlas tijdens het 'rotingsproces' gebeurde dit bewust op afstand van de bebouwde omgeving.
Tijdens WOII raakte het gebouw aan de Kooilandsedijk zo beschadigd, dat er in 1947 een nieuwe roterij werd gebouwd. Later kwam de vlasindustrie onder grote druk te staan door de dumping van Russisch vlas en de opkomst van de kunstvezelindustrie. Op 1 september 1967 vond de laatste roting plaats en op 29 februari 1968 was het einde van de coöperatie een feit.
De roterij en de schoorsteen bleven staan, vervielen steeds meer. In 2011 is de bakstenen schoorsteen gerestaureerd. Als de bouwkavels zijn verkocht, kan de vlasroterij behouden blijven. (Bron: RoosRos Architecten)



◀ **De monumentale vlasroterij aan de Kooilandsedijk.** FOTO ROOSROS ARCHITECTEN



Voorwaarde is wel dat de regels voor een rijksmonument worden gevolgd

– Sander Ros